

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **B. D.**, zast. Mgr. Evou Krahulíkovou, advokátkou, se sídlem Sámova 1182/21, Praha 10, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2013, č. j. 2 A 73/2012 – 41,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2013, č. j. 2 A 73/2012 – 41, **se z r u š u j e**.
- II. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 14. 11. 2012, č. j. CPR-9143-3/ČJ-2012-009CPR-V231, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě před Městským soudem v Praze ani na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Evě Krahulíkové, advokátce, se sídlem Sámova 1182/21, Praha 10, **se p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v částce celkem 6800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 9. 6. 2012, č. j. KRPA-74248/ČJ-2012-000022 žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložila žalobkyni správní vyhoštění a dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území stanovila na tři roky. Počátek této doby byl podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců určen od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky, doba k vycestování byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena do třiceti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dále vyslovil, že podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] Správní orgán prvního stupně zjistil, že žalobkyně vstoupila na území České republiky dne 11. 1. 2007 na základě platného cestovního dokladu a víza, které bylo platné od 1. 12. 2006 do 31. 5. 2007, na jeden vstup a s délkou pobytu od vstupu na 45 dní. Uvedené vízum žalobkyni opravňovalo k pobytu do 24. 2. 2007. Od 25. 2. 2007 tak žalobkyně pobývala na území České republiky bez platného víza až do dne 9. 6. 2012, kdy byla bez platných cestovních dokladů zajištěna při kontrole hlídkou Policie ČR.

[3] O odvolání žalobkyně proti shora uvedenému rozhodnutí rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 11. 2012, č. j. CPR-9143-3/ČJ-2012-009CPR-V231, tak, že podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změnila tak, že vypustila část výroku, podle něhož počátek doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území, se stanoví v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky, a nahradila jej tak, že počátek doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Ve zbytku žalovaná rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila. Žalovaná nepřisvědčila odvolacím námitkám žalobkyně, v nichž správnímu orgánu prvního stupně vytýkala, že nepostupoval v souladu s ustanovením § 2, § 3, § 4 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu a § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 a § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť shledal, že správní orgán prvního stupně řádně zjistil skutkový stav a uvedená ustanovení právních předpisů neporušil. Přitom žalovaná uvedla, že podle § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlédla k novým skutečnostem, které žalobkyně uplatnila až v odvolacím řízení. Konkrétně se jednalo o argumentaci žalobkyně, že musela opustit zemi původu z toho důvodu, že jí její bývalý manžel soustavně pronásledoval, psychicky a fyzicky týral, dokonce se jí i pokoušel zabít, aniž by ji státní orgány v zemi původu poskytly účinnou ochranu. Žalobkyni v minulosti nepomohlo ani přestěhování v rámci Mongolska. Žalobkyně je přesvědčena, že po jejím návratu do Mongolska by byla opětovně vystavena útokům ze strany bývalého manžela. V tom žalobkyně spatřovala hrozbu vážné újmy v podobě mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, která představuje překážku vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Vyhoštění žalobkyně by bylo i porušením mezinárodních závazků České republiky, např.

pokračování

čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tyto skutečnosti žalobkyně dokládala listinnými důkazy.

[4] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že žalovaná porušila § 2 odst. 1, 3 a 4, § 3, § 8 odst. 2, § 36 odst. 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 a § 179 zákona o pobytu cizinců a čl. 3 a 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V doplnění žaloby poukázala žalobkyně na skutečnost, že v Mongolsku byla více než 10 let vystavena fyzickému, psychickému a sexuálnímu násilí ze strany svého nyní již bývalého manžela, který ji pravidelně týral a ohrožoval na životě. Mongolsko opustila v lednu 2007 v obavě o svůj život z výše zmíněných důvodů. S těmito skutečnostmi se žalovaná v napadeném rozhodnutí nijak nevypořádala. Poukázala na skutečnost, že v odvolání napadla také závazné stanovisko Ministerstva vnitra, které bylo pro správní orgán prvního stupně závazné. Žalovaná však postupovala v rozporu s § 149 odst. 4 správního řádu a o skutečnosti, že žalobkyně brojila proti tomuto závaznému stanovisku, Ministerstvo vnitra neuvědomila. Žalobkyně v této souvislosti vyjádřila přesvědčení, že k odvolání měl nadřízený správní orgán dotčeného orgánu vydat závazné stanovisko ohledně námitek vůči předmětnému závaznému stanovisku. Namítala dále, že jí bylo odepráno právo vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a nebylo jí tak umožněno ani seznámit se s předmětným závazným stanoviskem. V odvolacím řízení ji nebylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí. Žalobkyně rovněž namítala, že v řízení před správním orgánem prvního stupně nebyla dostatečně poučena o svých právech účastníka řízení, nebyla jí dána možnost tato práva uplatnit a nebyla upozorněna na koncentraci řízení. Poukázala na skutečnost, že v odvolacím řízení učinila úkon, který objektivně nemohla učinit během řízení v prvním stupni, tj. podrobně popsala všechny důvody, které jí znemožňují vycestovat a řádně je doložit důkazy. S ohledem na fyzické a psychické týrání ze strany bývalého manžela je žalobkyně přesvědčena, že žalovaná nesprávně aplikovala ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců a nevypořádala se s otázkou nebezpečí vážné újmy v podobě domácího násilí, která by žalobkyni hrozila v případě jejího návratu do země původu. Žalovaná podle žalobkyně její tvrzení řádně nevyhodnotila, nezabývala se jimi ani samostatně, ani v kontextu všeobecné situace v Mongolsku. Pro své rozhodnutí si žalovaná neobstarala dostatečné podklady, z nichž by mohla dostatečně vyvodit možnost vycestování žalobkyně do země původu. Žalobkyně navrhla, aby městský soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[5] Městský soud v Praze napadeným rozsudkem ze dne 28. 1. 2013 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění městský soud uvedl, že doplnění žaloby ze dne 21. 1. 2013 bylo podáno u soudu až po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby, proto představuje takto uplatněná argumentace žalobkyně opožděně uplatněné žalobní body, a městský soud k ní proto nepřihlížel. Soud dále uvedl, že ze správního spisu lze ověřit, že žalobkyně si byla vědoma toho, že pobývá na území České republiky neoprávněně a bez platných cestovních dokladů. Žalobkyně byla dne 9. 6. 2012 za pomoci tlumočnicka seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně závazného stanoviska Ministerstva vnitra. Žalobkyně se k těmto podkladům nevyjádřila a nenavrhla jejich doplnění. Soud dále uvedl, že podle § 82 odst. 4 správního řádu nelze přihlídnout v odvolacím řízení k novým

skutečností a důkazům, které žalobkyně mohla uplatnit v řízení před správním orgánem prvního stupně. Podle městského soudu nelze tvrdit, že by žalobkyně nemohla okolnosti uvedené v rámci doplnění odvolání uvést již v řízení před správním orgánem prvního stupně, a to konkrétně při výsledku dne 9. 6. 2012. Konkrétně se jedná o tvrzení žalobkyně o tom, že musela opustit Mongolsko z obav z pokračujícího násilí ze strany jejího bývalého manžela. Protože žádost o mezinárodní ochranu podaná žalobkyní z obdobných důvodů byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, dle soudu se na žalobkyni nevztahuje ani zákonný odklad vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění dle § 119 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Soud dále uvedl, že žalobkyně se dopustila i trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny, za což byla odsouzena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 15. 8. 2012, sp. zn. 40 T 9/2012. Za těchto okolností žalovaná dle městského soudu nepochybila, když vydala napadené rozhodnutí.

[6] Žalobkyně (stěžovatelka) proti rozsudku městského soudu podala blanketní kasační stížnost a požádala o ustanovení zástupce. Usnesením ze dne 24. 4. 2013, č. j. 4 As 50/2013 - 23 Nejvyšší správní soud stěžovatelce ustanovil zástupkyni Mgr. Evu Krahulíkovou, advokátku. Kasační stížnost byla doplněna podáním z 31. 5. 2013. Stěžovatelka namítla, že napadený rozsudek městského soudu je nezákonný, což představuje zásadní procesní pochybení městského soudu, které mělo vliv na hmotněprávní postavení stěžovatelky. Stěžovatelka uvedla, že v odůvodnění napadeného rozsudku je nesprávně uvedeno, že žalobu v dané věci je možné podat do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu, když správně je nutno žalobu proti rozhodnutí o vyhoštění podat do 10 dnů od doručení rozhodnutí (§ 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Stěžovatelka rovněž dovozuje porušení procesních předpisů, když městský soud zaslal žalobu žalovanému k vyjádření ještě před uplynutím lhůty k podání žaloby, aniž by vyčkal na případné doplnění žaloby. Stěžovatelka je toho názoru, že původní žaloba podaná dne 28. 11. 2012 neobsahovala projednatelné žalobní body, tyto byly formulovány nedostatečně přesně a podrobně, proto měl soud vyzvat stěžovatelku k odstranění vad žaloby, respektive měl zohlednit podané doplnění žaloby jakožto konkretizaci a upřesnění uplatněných žalobních bodů. Stěžovatelka poukázala v této souvislosti na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2004, č. j. 2 Azs 63/2004 - 46, ze dne 22. 2. 2005, č. j. 5 Afs 16/2003 - 5, a ze dne 21. 7. 2005, č. j. 1 Azs 211/2004 - 44. Protože městský soud argumenty uplatněné stěžovatelkou v podání ze dne 21. 1. 2013 vůbec nevypořádal v odůvodnění napadeného rozsudku, porušil právo stěžovatelky na spravedlivý proces. Rozsudek městského soudu je nezákonný a řízení před městským soudem je zatíženo podstatnými procesními vadami, které zkrátily práva stěžovatelky.

[7] Žalovaná na výzvu k vyjádření se ke kasační stížnostmi reagovala přípisem ze dne 12. 6. 2013, v němž uvedla, že se ke kasační stížnosti nijak vyjadřovat nehodlá a plně odkazuje na obsah správních spisů.

II.

Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, proti rozhodnutí, které lze napadnout kasační stížností a stěžovatelka je zastoupena advokátem.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že zjistil ze spisu vadu řízení před městským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí městského soudu, k níž musel přihlédnout z moci úřední (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Ze spisu městského soudu zjistil Nejvyšší správní soud, že městský soud dne 7. 1. 2013 doručil zástupci stěžovatelky výzvu dle § 51 odst. 1 s. ř. s., aby se ve lhůtě 2 týdnů vyjádřil, zda trvá na nařízení jednání, přitom jej poučil, že pokud se ve stanovené lhůtě takto nevyjádří, bude soud vycházet z toho, že s rozhodnutím o žalobě bez nařízení jednání souhlasí. Dne 21. 1. 2013, tedy ve stanovené lhůtě, zástupce stěžovatelky městskému soudu sdělil, že s rozhodnutím bez nařízení jednání nesouhlasí. Městský soud však jednání nenařídil a žalobu napadeným rozsudkem ze dne 28. 1. 2013 zamítl. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 7. 2006, č. j. 2 Azs 216/2005 - 50, č. 975/2006 Sb. NSS, „[ú]častník řízení podle názoru Nejvyššího správního soudu má ústavně zaručené právo na to, aby jeho věc byla projednána veřejně a v jeho přítomnosti (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Je pouze na jeho vůli, zda a jak toto své právo využije. Pokud účastník sám na využití tohoto svého práva netrvá, jedná se pouze o jeho rozhodnutí, a z něho potom případně vychází další postup soudu při projednání věci.“ V daném případě stěžovatelka na jednání ve věci trvala a nebyly splněny ani žádné ze zákonem stanovených výjimek pro upuštění od soudního jednání a rozhodnutí věci bez jednání. Městský soud proto flagrantně porušil právo stěžovatelky na spravedlivý proces tím, že jí nezákonně odepřel možnost veřejného projednání její žaloby. Vzhledem k okolnostem projednávaného případu nelze vyloučit, že toto posouzení pochybení mělo za následek nezákonné rozhodnutí městského soudu o žalobě.

[12] Již výše uvedené procesní pochybení městského soudu by postačovalo ke zrušení napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud se však dále zabýval stěžovatelkou uplatněným důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelností napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[13] Podle odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud v žalobě uplatněné ve lhůtě pro podání žaloby (která, jak správně uvádí stěžovatelka, činí ve věci žalob proti rozhodnutím správních orgánů o správním vyhoštění, 10 dnů, nikoli 30 dnů) shledal projednatelné žalobní body, jinak by musel žalobu stěžovatelky odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu přitom nevylučuje možnost doplnění žaloby ve smyslu upřesnění a rozvinutí žalobních bodů včas uplatněných ve lhůtě (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, č. 685/2005 Sb. NSS) a odlišuje jej od opožděného uplatnění zcela nových v žalobní lhůtě neuvedených žalobních bodů. Nejvyšší správní soud musí konstatovat, že z napadeného rozsudku městského soudu nelze zjistit, že by městský soud konkrétně posoudil a vyhodnotil, zda jednotlivé argumenty uvedené v doplnění žaloby

z 21. 1. 2013 mohou být posouzeny jako konkretizace a rozvedení již v řádné lhůtě uplatněných žalobních bodů nebo zda se jedná o nově a opožděně uplatněné žalobní body bez vztahu k žalobním bodům uvedeným v původní žalobě. Městský soud se pouze paušálně odmítl zabývat obsahem podání ze dne 21. 1. 2013, aniž by tento svůj postup blíže odůvodnil. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou v tom, že takového odůvodnění napadeného rozsudku je zcela nedostatečné a zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[14] Konkrétně již v původní žalobě stěžovatelka namítala porušení § 179 zákona o pobytu cizinců, který stanoví překážku vycestování cizince, pokud mu v zemi původu hrozí skutečné nebezpečí jiné závažné újmy, což konstatuje sám městský soud v rekapitulaci napadeného rozsudku. Argumentaci stěžovatelky uvedenou v doplnění žaloby ze dne 21. 1. 2013, týkající se obav stěžovatelky z toho, že v případě jejího návratu do země původu bude pokračovat brutální psychické, fyzické a sexuální násilí ze strany bývalého manžela vůči její osobě, lze vztáhnout právě k tomuto včas uplatněnému žalobnímu bodu (to zejména s přihlédnutím k tomu, že se nejedná o novum uplatněné stěžovatelkou teprve v doplnění žaloby, nýbrž o jádro její obrany uplatňované již ve správním řízení).

[15] Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud pochybil i v tom, když se v napadeném rozsudku ztotožnil s právním názorem žalované, že tuto argumentaci stěžovatelky nebylo nutno v napadeném rozhodnutí vypořádávat, neboť se jedná o nové skutečnosti a důkazy uplatněné v odvolacím řízení v rozporu s § 82 odst. 4 správního řádu. Jak Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, princip koncentrace, stanovený v § 82 odst. 4 nového správního řádu (na rozdíl od předchozího správního řádu, zákona č. 71/1967 Sb.), se nevztahuje na řízení zahajovaná z moci úřední, v nichž má být účastníkovi uložena povinnost. V rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, č. 2412/2011 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud neaplikovatelnost § 82 odst. 4 správního řádu vztáhnul výslovně na řízení o správním vyhoštění. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „*Ustanovení § 82 odst. 4 se snaží vyvažovat právo účastníků řízení vyplývající z ustanovení § 36 odst. 1, tzn. navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, a právo na projednání věci bez zbytečných průtahů. Aplikace tohoto ustanovení správního řádu má svá úskalí spočívající v tom, že správní orgán by měl zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, k čemuž však při odmítnutí dodatečných důkazů a popření nových skutečností nemusí dojít. Z toho také plyne, že ustanovení § 82 odst. 4 prakticky nelze automaticky použít v řízeních vedených z moci úřední, v nichž má být účastníkovi řízení uložena nějaká povinnost. To se podává zejména z ustanovení § 50 odst. 3 věta druhá, podle níž v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena; toto ustanovení je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 lex specialis. Má-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu. Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu tedy na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá; uplatní se však typicky u řízení zahajovaných na návrh, tedy řízení o žádosti. V nich je*

pokračování

koncentrace řízení plně na místě: je totiž v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady. Rozhodnutí o správním vyhoštění je nepochybně rozhodnutím o uložení povinnosti podle ustanovení 50 odst. 3 správního řádu. Cizinec je povinen opustit území České republiky a je mu zakázáno po vymezenou dobu se na její území navrátit. Proto nelze koncentraci řízení dle ustanovení § 82 odst. 4 použít.“ Z výše uvedeného je zřejmé, že městský soud nesprávně posoudil otázku aplikace § 82 odst. 4 správního řádu v předmětném řízení. Pokud stěžovatelka uplatnila v odvolacím řízení před žalovanou tvrzení o újmě, která by jí hrozila v zemi původu a toto tvrzení doložila listinnými důkazy, bylo povinností žalované tato tvrzení a důkazy stěžovatelky vyhodnotit z hlediska toho, zda by vyhoštění stěžovatelky nebylo v rozporu s § 179 zákona o pobytu cizinců.

[16] Z uvedených důvodů Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než napadený rozsudek městského soudu zrušit.

[17] Nejvyšší správní soud se za této situace dále zabýval otázkou, zda jsou dány předpoklady pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Jak bylo výše uvedeno, stěžovatelka již v řízení před městským soudem uplatnila námitku, že napadené rozhodnutí žalované je v rozporu s § 179 zákona o pobytu cizinců, a to z toho důvodu, že jí v případě vycestování do Mongolska hrozí vážná újma v podobě pokračujících násilných útoků, přičemž mongolské státní orgány jí nemohou poskytnout přiměřenou ochranu. Tyto důvody byly řádně uplatněny již v řízení před žalovanou a byly opřeny o listinné důkazy předložené stěžovatelkou, žalovaná se jimi však nezabývala. K vypořádání odvolací námitky stěžovatelky, dovolávající se důvodů znemožňujících vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců nepostačuje odkaz na uplatnění těchto tvrzení v řízení o mezinárodní ochraně. V rozsudku ze dne 8. 9. 2010, č. j. 6 Azs 15/2010 - 82, č. 2175/2011 Sb. NSS, se totiž uvádí, že řízení o mezinárodní ochraně a řízení o správním vyhoštění jsou samostatná řízení a správní orgány jsou povinny důvody uváděné účastníkem (být by byly obdobné) vyhodnotit v obou řízeních navzdory tomu, že se takový postup může jevit jako duplicitní. Jak bylo výše uvedeno, takový postup žalované není možné odůvodnit ani odkazem na § 82 odst. 4 správního řádu. Vzhledem k tomu, že žalovaná tyto důvody a důkazy v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednila a nevypořádala, jedná se o nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalované [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], která brání tomu, aby městský soud tuto žalobní námitku řádně posoudil. K této nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalované proto musí soud přihlédnout z úřední povinnosti.

[18] K vypořádání odvolací námitky stěžovatelky, dovolávající se důvodů znemožňujících vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců nepostačuje ani bezobsažný odkaz na závazné stanovisko Ministerstva vnitra dle § 120a zákona o pobytu cizinců, který je v odůvodnění napadeného rozhodnutí uveden. Z předložených spisů správních orgánů navíc vyplývá, že si žalovaná vůbec nevyžádala ve smyslu § 149 odst. 4 správního řádu závazné stanovisko nadřízeného správního orgánu k podanému odvolání, které směřovalo i proti závaznému stanovisku Ministerstva vnitra dle § 120a zákona o pobytu cizinců.

[19] Lze poukázat právě na rozhodnutí samotného městského soudu v obdobné věci, kde tento v rozsudku ze dne 26. 5. 2011, č. j. 11 A 30/2011 - 30, uvedl: „*Tím, že žalovaný odvolací správní úřad neposoudil správně podané odvolání a jeho doplnění podle jeho obsahu a nevyžádal si před vydáním rozhodnutí o odvolání ve smyslu ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu potvrzení či změnu závazného stanoviska dotčeného správního úřadu, zatížil odvolací řízení vadou, která mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí, neboť za této procesní situace nemůže postačovat způsob, kterým se žalovaný odvolací správní úřad s odvolací námitkou vypořádal, když uvedl, že se ztotožňuje s názorem ministerstva vnitra, uvedeným v závazném stanovisku. Řízení před správními úřady tvoří jediný celek, proto bylo povinností žalovaného správního úřadu zabývat se skutečnostmi, které žalobce v odvolání a jeho doplnění uvedl a odkaz na obsahově strohé závazné stanovisko [nepostačuje], když bylo na správním úřadu, aby posoudil všechny okolnosti, které mají nebo mohou mít vliv na výsledek řízení o uložení správního vyhoštění cizinci.*“ S tímto názorem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, neboť pokud podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců policie o tom, zda je vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců možné, rozhoduje na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra, je žalovaná povinna dodržet i ustanovení správního řádu, která upravují postup při přezkoumání odvolacích námitek týkajících se překážek vycestování, tj. musí si vyžádat závazné stanovisko k takto uplatněným odvolacím námitkám dle § 149 odst. 4 správního řádu. Nejvyšší správní soud však zároveň uvádí, že nijak nepředjímá posouzení důvodnosti stěžovatelkou předestřených tvrzení týkajících se překážek vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[20] Je tedy zřejmé, že v dané věci jsou splněny podmínky pro postup Nejvyššího správního soudu dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., neboť již v řízení před krajským soudem byly dány podmínky pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované, a to i bez nařízení jednání dle § 76 odst. 1 s. ř. s. Rozhodnutí žalovaného správního orgánu je totiž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (nevypořádání odvolacích námitek stěžovatelky týkajících se tvrzených překážek vycestování) a řízení před žalovaným správním orgánem je zatíženo závažnou procesní vadou (porušení § 149 odst. 4 správního řádu). Proto Nejvyšší správní soud zrušil i napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení pak bude žalovaná vázána závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Nejvyšší správní soud vzhledem k zjištěné nezákonnosti zrušil napadený rozsudek městského soudu, zároveň zrušil i napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[22] Nejvyšší správní soud dále rozhodl o nákladech žalobního řízení před městským soudem i o nákladech řízení o kasační stížnosti. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží. Procesně úspěšné stěžovatelce pak žádné uplatnitelné náklady nevznikly.

pokračování

[23] Protože stěžovatelce byla ustanovena právní zástupkyně Mgr. Eva Krahulíková, rozhodl Nejvyšší správní soud i o odměně a náhradě hotových výdajů takto ustanovené zástupkyně, které nese stát. Právní zástupkyně poskytla stěžovatelce právní služby v rozsahu dvou úkonů dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (převzetí zastoupení, doplnění kasační stížnosti). Odměnu tedy stanovil soud v souladu s advokátním tarifem na celkem 6200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu]. Ustanovené zástupkyni dále náleží náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (300 Kč za jeden úkon, § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovená zástupkyně není plátcem DPH. Celkem tedy činí odměna a náhrada hotových výdajů částku 6800 Kč, které budou ustanovené zástupkyni vyplaceny z účtu Nejvyššího správního soudu do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu